

Leerrede over Mattheüs 18: 1 t/m 4, uitgesproken op Woensdagavond 6-9-1950 te Schiedam door ds H. Hofman, evangeliedienaar

Zingen - Psalm 146: 4 en 5

Lezen - Mattheüs 18: 1 t/m 20

Toespraak bij de bediening van het sacrament van de Heilige Doop.

Dat God ulieden die genade geve die gij nodig hebt, zowel voor uzelf als voor uw zaad, tot een rechte, waardige betrachtning van hetgeen in het verbond der genade begrepen ligt.

Immers, in het sacrament des Doops ligt vervat, dat die almachtige en genaderijke God Zich, krachtens het verbond der genade, ons zaad toe-eigent. Daarin roept Hij ons voor Zich op, gehéél, zoals wij zijn, en dat op zùlk een minzame wijze, zeggende: "Wendt u naar Mij toe, wordt behouden -- en voegt daar zelfs bij -- al gij einden der aarde! want Ik ben God, en niemand meer." Daarmede te kennen gevend dat er nergens anders hulp te vinden is dan alleen bij Hem. Alles wat er buiten Zijn Majesteit is, is niet bij machte om ons uit onze staat in Adam te verlossen.

In het sacrament des Doops geeft Hij ons niet alleen vrijmoedigheid, maar Hij wijst er ons ten zeerste op - daar Hij Zich ons en ons zaad wil toe-eigenen - om die te gebruiken, teneinde met al onze belangen, ook met de belangen voor ons zaad (want het is toch vlees van ons vlees en been van onze beenderen) de toevlucht tot Hem te nemen. Och, dat Hij het u alzo geve te verstaan wat Zijn reine bedoelingen en oogmerken zijn, opdat gij met alles aan Zijn genadetroon gebonden zoudt zijn, om te ervaren dat Hij de God der waarheid is, dat Zijn Woord de waarheid is, ja, dat Hij ons boven bidden en denken schenken wil, zelfs dat de Naam en de heerlijkheid van Israëls God ook in ons zaad gezien en genoemd wordt.

Dat Hij u daarin gedenke, in Zijn vreze heilige, om, ook in de dag van Zijn toekomst met vrijmoedigheid te mogen zeggen: hier zijn wij en het zaad dat Gij ons genadiglijk schonk, tot eeuwige heerlijkheid en dankzegging aan Zijn Majesteit. Dat zij zo.

Adam; ik doop u in de Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes. Amen.

(Staande gezongen Psalm 134: 3)

Eindigen wij met dankzegging (het dankgebed van het formulier).

Tekst.

Het woord waarvoor wij uw aandacht vragen, vindt gij in het ons zo-even gelezen 18e hoofdstuk van het heilig Evangelie van Mattheüs, nader de eerste vier verzen, waar Gods Woord aldus luidt:

1. *Te dierzelfer ure kwamen de discipelen tot Jezus, zeggende: Wie is toch de meeste in het Koninkrijk der hemelen?*
2. *En Jezus een kindeke tot Zich geroepen hebbende, stelde dat in het midden van hen.*
3. *En zei: Voorwaar zeg Ik u: Indien gij u niet verandert, en wordt gelijk de kinderkens, zo zult gij in het Koninkrijk der hemelen geenszins ingaan.*
4. *Zo wie dan zichzelf zal vernederen, gelijk dit kindeke, deze is de meeste in het Koninkrijk der hemelen.*

Leerrede.

Onze tekstwoorden beginnen: "Te dierzelfer ure kwamen de discipelen tot Jezus." Zij kwamen tot Hem om te vragen wie de meeste was in het Koninkrijk der hemelen. Te dierzelfer ure, was op die tijd en gelegenheid - dat vinden wij ook in de andere Evangelien - dat Jezus sprak van Zijn lijden en van Zijn uitgang te Jeruzalem. Dus, juist tóén; toen Hij sprak dat Hij Zich zó diep zou vernederen, tot in de dood, kwamen de discipelen met de vraag, wie toch de meeste in het Koninkrijk der hemelen was.

Allereerst hebben wij op te merken, dat -- als Jezus sprak (en dat herhaalde malen) dat aan Hem, te Jeruzalem, vervuld zou worden wat van Hem geschreven was, namelijk: dat Hij de heidenen zou overgeleverd worden alsmede gekruist, gedood en begraven zou worden, maar ook dat Hij ten derde dage weder zou opstaan -- dat de discipelen die zaken niet konden verwerken. Vandaar ook Petrus' zeggen: "Heere, wees U genadig! dit zal U geenszins geschieden." Petrus greep ook in Gethsémané's hof naar het zwaard, want dat kon toch zeker niets worden!

Wat hadden de discipelen dan bij zich, wat woonde er in hen? In alle geval niets van: lijden en sterven en inzonderheid niets van die gevloekte kruisdood! Zij hebben steeds het oog er op gehad, dat Hij de grote Davidszoon was, Die op de troon van Zijn vader David zou zitten. Stééds hebben zij gedachten gehad omtrent een aards koninkrijk, zelfs toen zij Hem hadden ontmoet in de kracht van Zijn opstanding. Tóén was het nog zo.

Zij hadden, om zo te spreken, als door Zijn doorboorde handen gezien in een bevredigd God: de zonde er tussen uit, die was verzoend. Dus, vrede bij God en dat door de Heere Jezus Christus. Dan zou je toch zeggen, dat moeten mensen geweest zijn die zó verlicht waren, dat zij al de zaken omtrent het Koninkrijk Gods geheel dóór hadden. Maar nu blijkt daar in het geheel niets van. Want als zij op de berg zijn, waar Jezus van gesproken had, op de Olijfberg, als Hij gereed staat om op te varen en plaats te gaan nemen aan de rechterhand Zijns Vaders - hun en Zijn ganse kerk ten goede - dan nõg zeggen zij: "Heere, zult Gij in deze tijd aan Israëel het Koninkrijk wederoprichten?" Zelfs dan zijn zij daarvan nog niet bevrijd.

Wat is dan Jezus' woord? Is dat bestraffend, in deze zin: "Wat zijt gijlieden toch voor mannen! Moeten jullie de fundamentstenen worden waarop de Nieuw-Testamentische kerk gebouwd wordt? Het is toch droevig! Die dingen kunnen zó niet, want leest maar eens ... enz." Néén, zo dóet Jezus niet. Hij zei: "Het komt u niet toe, te weten de tijden of gelegenheden, die de Vader in Zijn eigen macht gesteld heeft; maar gij zult ontvangen de kracht des Heiligen Geestes, Die over U komen zal; en gij zult Mijn getuigen zijn, zo te Jeruzalem, als in geheel Judéa en Samaria, en tot aan het uiterste der aarde." En: "Blijft gij in de stad Jeruzalem, totdat gij zult aangedaan zijn met kracht uit de hoogte."

Daarmede wil Christus als te kennen geven: als die eeuwige Geest ulieden geheel bezet en vervult, dan ligt uw eigen geest ten onder, en: als de gedachten Gods over u heerschappij voeren, dan liggen uw gedachten ter zijde. Blijft nu maar te Jeruzalem, dan zult gij het wel leren verstaan.

Laat dat voor mij en u een les zijn, zodat wij niet als uit de hoogte op de discipelen neerzien, met: "Wat stonden die mensen hoog met zichzelf, want het is toch treurig om te vragen, wie de meeste zou zijn in het Koninkrijk der hemelen." Dan werpen wij als een steen op de discipelen en zijn in eigen oog als een eenvoudige ziel, die een laag plaatsje inneemt, máár ... als het eens in de weegschaal des heiligdoms gewogen werd, dan zou blijken dat wij zó'n hoogmoedig hart hebben dat het meer dan verschrikkelijk is! Laten wij dan eens in eenvoud bezien, waarom de discipelen met zo'n vraag kwamen.

Zij waren, net als gij en ik, ook mensen uit Adam. En wat hebben wij in het paradijs, in Adams val, opgenomen? Vernedering? Wel neen, héél iets anders! Juist het tegenovergestelde, hoogmoed; en dat door satan, die sprak: "Gij zult als God wezen", in een heerlijke, verheven staat komen. Daar ligt de grondslag van des mensen ellende, daar heeft de mens die hoogheid in zich opgenomen, als ingezogen uit satan. Adam en Eva hebben dat in zich opgenomen, maar

ook een ieder mens uit Adam gesproten, heeft dat, zonder onderscheid, in zich! In karaktertrekken mag er wat onderscheid zijn, zodat de één zich meer in hóóghheid uitleeft dan een ander die wat eenvoudiger van aard is, maar als uitgezocht wordt hoe de staat des harten van een mens is, dan is dat bij allen gelijk, daarin woont: hoogheid.

Ook bij de discipelen zijn die zaken zo, want terwijl Christus sprak over de diepste vernedering, is er bij hèn twist en verdeeldheid, over: wie van hen de meeste zou zijn. Jezus had gesproken: "Volg Mij", Hij heeft hen naar Zich toetrokken. Wat bemerken wij nu? Dat het noodzakelijk is, dat zij volgelingen van Jezus zijn, om bij Hem hun hoogheid te verliezen en eenvoud eigen te worden. Dàt leren wij bij Hem, dat kunnen wij elkander niet leren.

Al zeggen wij tegen elkaar: "Ja, wij moeten vernederd worden, want hoogheid is niets", en als er dan iemand onder ons is, die voorstelde: "Wij moesten maar plat ter aarde gaan liggen, om ons voor het aangezicht Gods te verootmoedigen", en allen dat zouden doen, zelfs in aandoening des gemoeds zodat de tranen rijkelijk zouden vloeien, maar als de jeugdige onder ons door Gods Geest verlicht werd, dan zou die kunnen zeggen: "Laten wij allemaal maar weer op onze plaats gaan zitten, want ons hart blijft op dezelfde plaats, dat is niet vernederd, er verandert niets mee." Wij kunnen het bij Jezus Christus wel leren, bij die hoogste Profeet en Leraar, van wie Elihu zegt: "Wie is een Leraar als Hij?"

Daar zij dus mensen uit Adam zijn, hebben zij die hoogmoed in zich opgenomen, gelijk als alle overige schepselen. Want wij hebben geen vernedering voor God bij ons, maar hoogheid: "Wie is de meeste?" Zo staat de één boven de ander, al leven wij dat niet uit. Och, dat God geve, dat geen mens het uitleve! Maar, waarheid is het, dat het in een ieder woont. Wie kan een reine geven uit een onreine? Niet één! Als Adam zo verdorven was, dat hij God gelijk wilde zijn, hoe zullen wij dan uit Adam, nederigheid en kinderlijkheid erven? Dat kàn toch niet? Daarom zeggen wij, dat er niet enig schepsel, ooit op aarde gevonden is, die dat van nature had.

Já, toch wel: Eén! Gij zult zeggen: Wie? Abraham? David? Mozes? Johannes de Doper?" Néén, die zijn allemaal vernederd moeten worden. Maar Jezus Christus, Die de broederen in alles gelijk is geworden, uitgenomen de zonde, Die was het wèl. Hij zegt: "Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven. Neemt Mijn juk op u, en leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en gij zult rust vinden voor uw zielen." Dat is Hij alléén, daarbuiten niet één! Als wij bij Jezus in de leer komen, dan kunnen wij het wel léren! Zeker! Of wij het bij Hem kunnen leren! Ja, het is Zijn ambt, Zijn werk om het ons te leren!

Zij komen dan met die vraag tot Jezus. Op een andere plaats lezen wij dat ook van de zonen van Zebedéüs. Ja, die hadden daar ook al van bij zich, want de één wilde zitten aan de rechter- en de andere aan de linkzijde van Christus in het Koninkrijk. Hun moeder doet de vraag. En Jezus? Is Zijn woord: "Ja hoor, dat is goed?" Neen, helemaal niet. Ook daar begint Jezus te spreken over vernedering, zeggende: "Wie onder u zal willen groot worden, die zij uw dienaar." Ja, daar hebben wij het weer. Wie is dat van nature: aller dienaar? Op Jezus na, niet één!

Hij is het wèl. Dat zien wij in die nacht toen Hij verraden werd. In die nacht nam Hij een bekken met water en terwijl Zijn discipelen bij de tafel aanlagen, ging Hij slavenwerk doen: Hij begon hun voeten te wassen en af te drogen met de linnen doek, waarmede Hij omgord was. Als het geschied is, vraagt Hij hun: "Verstaat gij, wat Ik ulieden gedaan heb?" Zij wisten wel dat Hij hun de voeten gewassen had, maar wat dat beduidde wisten zij niet. Waarom niet? Och, wij zijn er van nature zo ver vandaan, het woont niet bij ons, al ligt het bij ons als in de mond. Het woont niet in ons hart, òf Hij moet het Zelf leren en werken. Dan geeft Hij deze gulden les: "Wie is meerder, die aanzit, of die dient? Is het niet die aanzit? Maar Ik ben in het midden van u als één Die dient." Zó is Hij, Die de meeste is. Hij neemt de laagste plaats in, beneden allen.

Wonderlijk is het, in het Koninkrijk der hemelen: de meeste neemt de laagste plaats in en die de laagste plaats inneemt is het hoogste. Wie nam de laagste plaats in? Dat is Christus, Die gezeten is aan de rechterhand des Vaders. Van Hem is geschreven, dat alle engelen Hem aanbidden, Hij is het grote Middelpunt, in het midden des troons.

Zo terloops kan er wel eens wat gezegd worden - een les gegeven worden - waarvan men een poosje later zegt: "Hoe was dat ook al weer, ja, wat werd er nu eigenlijk gezegd?" Maar merkt nu eens aan wat Jezus hier doet. Hij doet iets dat blijvend is. Hij geeft hun een zodanige les die niet vergeten kan worden.

Zij zeggen: "Wie is de meeste?" Zou dat Petrus zijn ?, dat was een vurige man. Johannes?, die in die nacht toen Hij verraden werd aan Zijn borst gevallen was. Wie zou het zijn? Maar Jezus handelt zo niet, met te zeggen: dat is die en die. Hij is geen zaaier van twist en verdeeldheid. Dàt geschiedt met de meeste te willen zijn, want wat gaat dáárdóór aan het werken? De natuur van een mens: "Wat verbeeldt hij zich wel?"

Zó is Jezus niet, helemáál niet. In het werk Gods en der genade, schakelt Hij heel de natuur van de mens uit, legt die als ter zijde. Het Koninkrijk Gods en der genade is verheven boven alles wat van de mens is, boven al het menselijke. Daarom zegt Jezus: "Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld."

Het is, kunnen wij wel zeggen, een volkomen tegenstelling. Want de groten dezer aarde heersen, maar die groot is in het Koninkrijk der hemelen díént. Jezus deed het zelfs door de dood in te gaan, Zich dood te lieven aan het vloekhout des kruises. Dat is dus precies in tegenstelling met wat aards is. Daarom gaat Jezus hier hun leren, zoals wij lezen: "En Jezus een kindeke tot Zich geroepen hebbende, stelde dat in het midden van hen."

Gods Woord zwijgt er over hoe dat kindeke heette. De overlevering zegt, dat het Ignatius geweest moet zijn, de bisschop van Antiochië, maar dat staat niet in de Schrift. Het is dan ook niet zo: "Bij dat kind zal het wel al in zijn jeugd gewerkt hebben", en dat Jezus daarom dat eenvoudige kind, waar genade was, tot voorbeeld stelde. Néén, dan nemen wij de zaak niet diep genoeg. Wij hebben dat ànders te verstaan.

Jezus neemt een kind en stelt dat in hun midden. Hoe is het met een kind gesteld? Dat hangt toch geheel en al af van de ouders, van de ouderlijke zorg. Aan een klein kind moet alles gedaan worden. Wij zijn van nature zulke grote mensen, die denken zèlf wat te kunnen doen, maar aan een kind moet alles gedaan wòrden. Een kind is toch op de ouderlijke zorg aangewezen. Vader moet er de kost voor verdienen en moeder moet haar zorgen aan het kind besteden. Als dat níet gebeurt dan komt het om van armoede en ellende.

Dit beeld gebruikt Jezus om de zaken helder voor te stellen, zodat het als onuitwisbaar, zowel in het geheugen van de discipelen als bij ons gegrift kan zijn. Want hiermede komen de zaken dus zó te staan, dat wij er door leren kennen: ik ben een mens waar àlles aan gedaan moet worden.

Moeten wij dan met een kroon op lopen? Kan dat? Dat gaat toch niet - om met een kroon op te lopen, van: hier ben ik - als wij beseffen dat wij zó diep, díep, DIEP gezonken zijn, dat, als niet alles, totaal àlles aan ons gedaan wordt, er niets van ons terecht komt en het dan voor eeuwig kwijt, verloren is. Jezus zegt, dat geen mens dat Koninkrijk ingaat, tenzij men díe les geleerd heeft. Waarom? Let dan alleen maar op het woord: "Het Koninkrijk der hemelen."

Geen aards koninkrijk, maar het Koninkrijk Gods! Wie voert daar heerschappij? God!! Het wordt ook genoemd: "Het Koninkrijk van de Zoon van Gods eeuwige liefde", dus het Koninkrijk, waar God, waar Christus, waar de genade heerst. Een Koninkrijk dat zijn oorsprong heeft in het hemelhof, dat zijn beginsel heeft uit de baarmoeder van Gods eeuwig welbehagen. Wat moet daar nu een mens te vertellen hebben met zijn: "Ik". Dat kàn toch niet? Dat strijdt geheel met elkaar! Dat staat tegenover elkaar als dag en nacht, als het leven en de dood. Dat kàn dus niet.

Let daar nauwkeurig op, want alles hangt er van af, dat wij hebben te leren (ik zal het nòg eens herhalen) dat wij mensen zijn waaraan àlles gedaan moet worden. Ons verstand moet verlicht worden, ons hart geschikt, onze wil moet te gronde gaan. Wij hebben een totale, een algehele vernieuwing nodig. Wij moeten gereinigd, gedekt, thuis gebracht, gediend worden. Alles, niets uitgezonderd moet aan ons gedaan worden. In dat Koninkrijk gelden geen handelingen van een mens.

Letten wij er dus ook op, dat het zuiver in overeenstemming is met wat ons leerboek zegt, dat wij, ten eerste, nodig hebben te leren kennen: hoe groot onze zonde en ellende zijn. Waaruit kennen wij die? Uit de Wet van God. Die is als een spiegel, waarin wij zien wat wij zijn. Die in de spiegel der Wet zien, en hun zonden en ellende leren kennen, die gaan begrijpen en verstaan: ik ben zó diep gezonken, dat ik in een staat ben waarin ik niets kan beginnen. Dat mag de natuur - die verdorven is - in opstand brengen, want wíe kan daarmee verenigd zijn?

Immers, wij zijn toch schepselen Gods, die God oorspronkelijk geschapen had om heerschappij te voeren over al de werken van Gods hand, om hier, op dit benedenrond, als heer en gebieder te zijn. En nu moeten wij zo'n lage plaats innemen - als een kind, waaraan alles gedaan moet worden - want, als dat niet gebeurt dan is het voor eeuwig kwijt. Ja, het is niet anders, maar wie kan er zich van nature mee verenigen? Niet één! Daarom kan alles in ons soms in opstand komen, zodat wij in vijandschap openbaar worden tegen onze Schepper, en God en ook Adam en Eva de schuld geven. Ja, laten wij het zeggen zoals het is: als wij het konden, dan zouden wij wel een trap willen geven tegen de godsdienst, tegen de kennis van God en van Zijn werken, omdat ... wij vernedering moeten aannemen. Zózeer zijn wij er op tegen.

Doch Jezus legt er hier de nadruk op: "Voorwaar zeg Ik u -- dus niet de rede van een mens, maar van Hem aan Wie alle oordeel overgegeven is -- indien gij u niet verandert, en wordt gelijk de kinderkens, zo zult gij in het Koninkrijk der hemelen geenszins ingaan." Jezus zegt dus, dat het niet anders kàn! Wij zijn en blijven buitenstaanders, tenzij wij veranderd, vernederd worden, en gelijk worden aan de kinderkens.

U zult zeggen: "Gij leest: "Indien gij u niet verandert", maar zegt ook, dat wij zelf niets kunnen, dat wij niets vermogen en dat alles aan ons gedaan moet worden! Daar dan die eis: "Indien gij u niet verandert, en wordt gelijk de kinderkens ...", op ons ligt, dan moeten wij ons vernederen." Inderdaad, dat is ook zo!

Als onze catechismus vraagt: "Doet dan God de mens geen onrecht, dat Hij in Zijn wet van hem eist, wat hij niet doen kan?", dan is het antwoord: "Nee, geenszins, want God heeft de mens alzo geschapen dat hij dat kon doen; maar de mens heeft zichzelf en al zijn nakomelingen, door het ingeven des duivels en door moedwillige ongehoorzaamheid, van deze gaven beroofd." Wat verstaan wij daaronder? Dat het op ons pad ligt, dat wij ons vernederen dat wij veranderd moeten worden, en worden gelijk de kinderkens. Maar ... dat moeten wij dan niet bij onszelf gaan zoeken - doch uit de genade - dat God dat door Zijn Geest en genade doe.

Wanneer dat geschiedt, dan wordt het ons toegerekend. Want wie werkt de bekering? Dat is toch God? Hij werkt de bekering ten leven. Dat hebben wij als kinderen al geleerd uit het vragenboekje van Borstius. Maar wat zegt Jezus? Dat de engelen zich verblijden over één zondaar die zich bekeert, meer dan over negenennegentig rechtvaardigen, die de bekering niet van node hebben.

Wat is dan het geval? Dan wordt het hun toegerekend dat zij zich tot God bekeerd hebben. Maar, zij hebben het uit de genade gezocht. Daarom hebben wij die les zozeer nodig, dat alles aan ons gedaan moet worden. Zó nodig, dat wij het voor de volle honderd procent dóór gaan krijgen, opdat wij alles uit Zijn genade zouden gaan zoeken en niets bij onszelf.

Gij zult zeggen: "God kan het ons geven, maar kan het ons ook onthouden." Inderdaad! Pak die vernedering - dat gij zó diep gezonken en in onwaarde bent - dan aan. Wat zal die vernedering dan teweeg brengen? Dat de ernst van de zaak zo groot wordt, dat wij niet kunnen aflaten de HEERE, onze God, aan te roepen. Dan kan ook de Doop soms tot ons gaan spreken. Want, hoewel wij als gedoopten over de aarde lopen, kan het gebeuren dat er in geen weken of maanden aan gedacht wordt dat wij een gedoopt voorhoofd hebben. Maar, dan kan het de pleitgrond gaan worden, dat Hij Zich aan ons verbonden heeft alles voor ons te willen zijn, zodat wij handen en harten tot Hem opheffen. Jezus heeft ook dit nog nagelaten, dat God Zijn genade en Geest aan diegenen geven wil, die Hem met hartelijk zuchten daarom bidden en daarvoor danken.

Indertijd kwam ik eens met Bogaard bij een zieke die ronduit zei: "Ik krijg hetzelfde dat jullie hebben." Iemand zal zeggen: "Dan had hij zeker nogal wat geestelijke kennis en ervaring opgedaan?" Neen, dat niet. Vanaf zijn kinderjaren was hij opgevoed in de moderne leer, maar was ernstig van aard; het was bij hem niet zo maar een losse godsdienst. Hij had zijn werk ervan gemaakt, waardoor hij zó ver gekomen was, dat hij - in eigen ogen - al aardig wat gelijkvormigheid aan Jezus Christus had. Doch toen God zijn ogen opende zag hij, dat hij op een hoge berg van vermetelheid geklommen was. In die ellende -- want, nu keek hij neer in een afgrond -- is opengekomen van het genadewerk, waaruit hij toen zei: "Ik krijg hetzelfde als jullie."

Op de vraag: "Dat zeg je nogal zéker! Heb je daar wat voor?", antwoordde hij: "Niets, maar Zijn Woord leert mij dat. Want ik ben zo rampzalig, zo ongelukkig, dat als er niet alles aan mij gedaan wordt, dan is het voor eeuwig kwijt. En, daar ik niets anders heb, dan dag en nacht tot God te roepen om Zijn genade en Geest, dan leert toch Zijn Woord, dat Hij Die geven wil aan diegenen, die Hem zonder ophouden daarom vragen. Dat doe ik, want dat brengt mijn ellende teweeg." Gij zult zeggen: "En ... hééft hij het verkregen?" Natúúrlijk! "Natúúrlijk??" Laat ik het dan anders zeggen: Omdat God, God is, en Zijn Woord de waarheid is, heeft God aan hem Zijn Woord bevestigd.

Niemand, wie het is, is het, verharde zich met te zeggen: Maar ik heb geen zin, om zó'n lage plaats in te nemen. Door alle eeuwen heen is er geen andere weg geweest; hier baten geen vijandschap noch vrome praatjes of zogenaamde "lieve traantjes". God wil van ons, dat wij ons die vernedering getroosten, dat wij worden gelijk als een kindeke. Dat wij dus afleggen alle vermening, alle hoogheid, alle eigendunk alsof wij zelf iets kunnen of vermogen. Laten wij in die naakte, blote armoede voor de dag komen, zoals wij zijn. Laat dat eens openbaar worden. Als alles ons ontvalt, het bij ons verloren is, laten dan de rechten van God over ons heerschappij gaan voeren. Dan verliezen wij helemaal onze vermening. Waar God heerst als Opperheer, daar kunnen wij ervaren dat het Jezus' werk is om te dienen. Niet om gediend te worden, maar om te dienen. Dan wil Hij die hulpeloze wezen, in hun verlorenheid, bezoeken met Zijn heil, reinigen door Zijn bloed, vernieuwen door Zijn Geest, dekken met Zijn gerechtigheid en een thuiskomst bezorgen. Dat is alles Zijn werk.

En ... hoe dan verder? Om dan als een kind, van God bemind, een flink christen te zijn, die uit de weg kan? Neen, dat is de bedoeling niet. Paulus' vermaning is: "Gelijk gij dan Christus Jezus, de Heere, hebt aangenomen, wandelt alzo in Hem." Dan moeten wij dus die kinderlijke gestalte van diepe, steile afhankelijkheid en onvermogen bij onszelf, niet te boven komen, maar dat hier gaan uitleven. Wat zullen wij dan ervaren? Dat Christus de Bedienaar des heiligdoms is. Te ongelukkiger, te ontbloter wij zijn, des te meer kunnen wij gaan ervaren, hoe Christus de Bedienaar des heiligdoms, des waren tabernakels is. Daarom is ootmoed en nederigheid het sieraad van het christendom.

Wat heeft David daarvan bij zich gehad, van: vernedering en ootmoed! Denkt u eens even in, hoe hij - toen de ark des verbonds opgevoerd werd naar Sion - bekleed was met een linnen lijfrok, en jubelde voor het aangezicht des HEEREN. Zijn vrouw, die een koningsdochter was, zag dat uit het raam en vond het treurig. Was dát een kóning? Neen! Als koningsdochter had zij nog eens een opvoeding gehad, zij wist hoe het hoorde. Maar David, de koning, deed alsof hij maar een gewoon persoon was! Een koning moet toch weten waar hij staan moet....

Daarom zegt zij spottend tot hem: "Hoe is heden de koning van Israël verheerlijkt, die zich heden voor de ogen van de dienstmaagden en zijner dienstknechten heeft ontbloot, gelijk één van de ijdele lieden?" Wat is hierop Davids antwoord? Is het: "Ja, vrouw, je kunt wel zien dat ik achter de schapen vandaan kom, ik heb geen manieren, werkelijk, je hebt gelijk?" Neen, hij zegt: "Voor het aangezicht des HEEREN, Die mij verkoren heeft voor uw vader en voor zijn ganse huis, mij instellende tot een voorganger over het volk des HEEREN, over Israël; ja ik zal spelen voor het aangezicht des HEEREN. Ook zal ik mij nog geringer houden dan alzo, en zal nederig

zijn in mijn ogen, en met de dienstmaagden, waarvan gij gezegd hebt, met dezelve zal ik verheerlijkt worden."

Het was ook geen kleinigheid! Immers, hij was een mens waar God àlles aan gedaan had. God had zijn ogen geopend en daardoor had hij al in zijn jeugd één ding van de HEERE begeerd: "Eén ding heb ik van de HEERE begeerd, dat zal ik zoeken: dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des HEEREN, om de liefelijkheid des HEEREN te aanschouwen, en te onderzoeken in Zijn tempel." Daarbij was gekomen, dat God - Die Zijn oog op hem had - Samuël, de ziener, had gezonden, om hem te zalven te midden van zijn broederen. Ja, zijn broers waren allemaal flinke jongens, maar God was hen voorbijgegaan en had hem verkoren. God sprak van hem, dat hij een man was naar Zijn hart.

Waarom een man naar Zijn hart? Wel, David had níet bij zich: dan zal ik eens even regeren en koning zijn, de lakens eens uitdelen. Wat dan? Hij wilde de knecht van God zijn: "Och God, zegt U maar wat er moet gebeuren." Hij wilde dienen en heeft de laagste plaats ingenomen. Als je zijn psalmen leest, dan merk je zó'n nauwe vereniging met Christus, dat je soms moet zeggen: spreekt hij nu over zichzelf òf over Christus? Je kunt het nauwelijks onderscheiden. Hoe komt dat? Dat is uit de nauwe vereniging die hij met Christus had. Maar, dat alles is geweest in de vernedering, in de kinderlijkheid. Hij was niet een "flinke màn", maar iemand die diep en steil van God afhankelijk was en die vernedering, kinderlijkheid en eenvoud uitleefde. David stond niet bóven anderen! In het minst niet.

Toen God zelfs sprak, dat de Christus uit hem geboren zou worden en dat zijn troon en koningschap in eeuwigheid zou zijn, dan zegt hij niet: "Ja, HEERE, dàt had ik wel gedacht, want zó staat het in Uw Woord: Juda! gij zijt het, u zullen uw broeders loven, en de scepter zal van Juda niet wijken, noch de wetgever van tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en Dezelve zullen de volken gehoorzaam zijn. Ook zegt hij niet: "En ik ben uit de stam van Juda, dus wie kan het beter zijn dan ik? Ja, dat is voor de hand liggend!"

Neen, zo zegt hij het niet. Maar zegt: "Wie ben ik, Heere, HEERE! en wat is mijn huis dat Gij mij tot hiertoe gebracht hebt! En, wat zal David nog meer tot U spreken? Want Gij kent Uw knecht, Heere HEERE!" Wáár moest hij beginnen en waar eindigen? God had gesproken tot in lengte van dagen, David weet met de weldaden als geen weg. Hoe kwam dat? Doordat hij zo nederig was. Maar wat voor een genot en voordeel heeft hij daarvan gehad, hè! Want als hij nu eens níet zo geweest was, dan had hij aan alle ruimte, volheid en genot niets gehad. Dat brengt nu de nederigheid met zich mede.

Och, eenvoud, eenvoud, dat sieraad van het christendom! Nederigheid en ootmoed! Daarom staat er: "Zo wie dan zichzelf zal vernederen, gelijk dit kindeke, deze is de meeste in het Koninkrijk der hemelen." Wonderlijke rekenkunde in dat Koninkrijk der hemelen. Die de laagste plaats inneemt is de hoogste, die de minste is, is de meeste. Dat is naar vaste wet onzes Gods.

Dus degene die hier, in ons midden, de geringste, de minste, het kinderlijkst, het afhankelijkst is en er het meest van doordrongen is, dat God àlles moet doen, ook als wij genade hebben verkregen, die is - zo staat er hier - de meeste onder ons. Want die kan het dichtst bij Jezus verkeren en daar zit niets waar God op tegen heeft. Laat ons dat dan meenemen naar huis, het overleggen, bedenken, het ons voor ogen stellen en daaronder God aanlopen: "Mag ik niets zijn? Doe mij als een wees, als een hulpeloze wees, in eenvoudigheid, in kinderlijke gestalte, aan U gebonden zijn." Want daaruit kunnen ons de zegeningen toevloeien en kunnen wij verrijkt worden met Zijn weldaden, om een kind des lichts, een erfgenaam des hemels te zijn, om te mogen zijn: een kind, door Hem bemind, en tot het geluk geschapen.

Dat de God van alle genade en barmhartigheid daartoe Zijn Woord en leer heilige, opdat alle hoogheid van ons geweerd zij en eenvoud ons bezitte en bezette, opdat dat zij Gode tot eer, onze ziel tot zaligheid en tot nut en stichting van onze naaste. Dat de Naam Gods door ons recht geëerd en geprezen worde. Amen.

Slotzang.

Psalm 131: 2

Heb ik mijn ziel niet stil gezet? ...

Zegen.

Gaat voorts heen in vrede, en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes, zij en blijve met u allen. Amen